

รายงานผลการดำเนินงาน
ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ
อ.ด่านซ้าย จ.เลย

แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- ซ่อมแซมห้องสุขาอาคารฝึกอบรม (ซ่อมหลังคาและปูพื้น) จำนวน 1 หลัง
- ซ่อมแซมโรงเรือนเลี้ยงไก่ ขนาด 10X18 เมตร จำนวน 2 หลัง
- จัดซื้อถังกักเก็บน้ำขนาด 5,000 ลิตร จำนวน 4 ถัง

แผนงานปรับปรุงรูปแบบการสาธิต

○ ด้านปศุสัตว์

- จัดทำป้ายองค์ความรู้ด้านปศุสัตว์ จำนวน 15 ป้าย
- จุดแสดงพันธุ์สัตว์ปีก พืชอาหารสัตว์ การเลี้ยงเป็ดรวมกับการทำนา การเลี้ยงไก่ไข่แบบปล่อย การเพาะเลี้ยงหนอนแมลงวันลาย การเพาะเลี้ยงเห็ดแดงเพื่อเป็นอาหารสัตว์ มีผู้เข้าศึกษาดูงาน 4 คณะ 163 ราย

ด้านประมง

- จุดสาธิตการอนุบาลและเลี้ยงปลาในกระชัง
- จุดสาธิตการเลี้ยงปลาตุกร่วมกับกบในบ่อพลาสติก ล้อมคอกตาข่าย
- จุดสาธิตการเลี้ยงปลาตุกร่วมกับกบในกระชังบนพื้นดิน
- จุดสาธิตการเพาะขยายพันธุ์สัตว์น้ำ โดยชุดเพาะขยายพันธุ์ปลาเคลื่อนที่

ด้านพืช

- จุดสาธิตเรียนรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรและแปลงรวบรวมพันธุ์พืชสมุนไพร
- จุดสาธิตการเพาะเห็ดเศรษฐกิจ
- แปลงไม้ผล ได้แก่ ลิ้นจี่ มะคาเดเมีย มะม่วง มะขามหวาน และแปลงไม้ผลแบบผสมผสาน
- แปลงหม่อนทานผล

ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ

- การปลูกหญ้าแฝก
- จุดสาธิตการผลิตปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ

ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมสาธิต

- เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน ฝึกอบรม ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านปศุสัตว์ ประมงและการเกษตร

จุดเรียนรู้ด้านปศุสัตว์

- การลดต้นทุนอาหารสัตว์โดยใช้แทนแฉง พืชอาหารสัตว์ และ การเพาะเลี้ยงหนอนแมลงวันลาย
- การเลี้ยงปศุสัตว์ร่วมกับกิจกรรมการเกษตรอื่นๆแบบผสมผสาน เช่น การเลี้ยงเป็ดไข่ ร่วมกับการทำนาข้าว และเลี้ยงปลา

จุดเรียนรู้ด้านการเกษตรผสมผสาน

- การสร้างระบบนิเวศการเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม ด้วยเลี้ยงผึ้งและชันโรงในแปลงไม้ผล
- การสร้างแปลงไม้ผลแบบผสมผสาน

โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกในโรงเรียน

- ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ จำนวน 750 ตัว ใน 15 โรงเรียน (โรงเรียนละ 50 ตัว)

ผลการดำเนินงาน

- จำนวนไก่ไข่คงเหลือเฉลี่ย 43 ตัว
- ระยะเวลาการเลี้ยงเฉลี่ย 235 วันไก่มีผลผลิตไข่เฉลี่ย 6,436ฟอง คิดเป็นผลผลิตไข่เฉลี่ย 27.3

ฟอง/วัน

- การจัดการผลผลิตไข่ เด็กนักเรียนบริโภค(จำหน่ายโครงการอาหารกลางวัน) เฉลี่ย 151.7 ฟอง/เดือน จำหน่าย 669.8 ฟอง/เดือน ราคาจำหน่ายเฉลี่ย 3.4 บาท
- สร้างรายรับเฉลี่ย 2,884.2 บาท/เดือน ต้นทุนค่าอาหารไก่เฉลี่ย 2,331.4 บาท/เดือน

โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกในโรงเรียน

ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ด้านเศรษฐกิจและสุขภาพ

1) โรงเรียนมีไข่ไก่สด ใหม่ มีคุณค่าทางโภชนาการสูง ปลอดภัยจากสารปฏิชีวนะ ให้เด็กนักเรียนบริโภคเป็นแหล่งอาหารโปรตีนช่วยเสริมสร้างการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายและสติปัญญาของเด็กนักเรียน

โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกในโรงเรียน

ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นด้านสังคม และการฝึกทักษะความรับผิดชอบ

2) ช่วยฝึกทักษะอาชีพด้านปศุสัตว์และการเกษตร ทักษะการบันทึกข้อมูล การทำบัญชีต้นทุน การผลิต ปลูกฝังความรับผิดชอบของนักเรียน

โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกในโรงเรียน

ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นด้านการขยายผลสู่ชุมชน

3) โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านปศุสัตว์และการเกษตรของคนในชุมชน

โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกในโรงเรียน

ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นด้านการใช้ประโยชน์ร่วมกันของวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

4) โรงเรียนมีผลพลอยได้จากมูลไก่เป็นปุ๋ยสำหรับการปลูกพืชในโรงเรียน

โครงการส่งเสริมพันธุ์สัตว์ปีกสู่เกษตรกร

- ดำเนินการส่งเสริมพันธุ์สัตว์ปีกได้แก่ ไก่ไข่และเปิดไข่อายุ 2 สัปดาห์จำนวน 10,800 ตัว สู่เกษตรกร 340 ราย รายละ (20- 40 ตัว)

ผลการดำเนินงาน

1) การส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่

- ต้นทุนการเลี้ยงก่อนให้ผลผลิตในช่วงระยะเวลา 3 เดือน เฉลี่ย 2,951 บาท (คิดเป็นต้นทุนการเลี้ยงไก่ 73.8 บาท/ตัว)
- คงเหลือไก่เพศเมียเฉลี่ยรายละ 21 ตัว ให้ผลผลิตไข่เฉลี่ย 15 ฟอง/วัน (468 ฟอง/เดือน) ช่วยลดรายจ่ายและสร้างรายได้ 1,544.4 บาท/เดือน โดยมีต้นทุนค่าอาหาร 842.5 บาท/เดือน

2) การส่งเสริมการเลี้ยงเป็ดไข่

ผลการดำเนินงาน

- ส่งเสริมเป็ดไข่รายละ 20 ตัว คองเหลือเป็ดไข่เฉลี่ยรายละ 13 ตัว
- ผลผลิตไข่ 153 ฟอง/เดือน เฉลี่ย 5.1 ฟอง/วัน
- ผลผลิตไข่บริโภคในครัวเรือน และจำหน่ายคิดเป็นมูลค่า 720 บาท/เดือน

ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก

- 1) มีไข่เป็นแหล่งอาหารโปรตีนในครัวเรือน ไข่มีความสดใหม่ คุณค่าทางโภชนาการสูง และปลอดภัย
- 2) ช่วยลดรายจ่ายในครัวเรือนและสร้างรายได้จากการจำหน่ายตัวไก่และไข่สร้างความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือน ในภาวะที่ไข่มีราคาแพง

ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก

- 3) มีผลพลอยได้มูลไก่เป็นปุ๋ยเพื่อใช้ในการเกษตร
- 4) มีแหล่งกระจายสัตว์พันธุ์ดีในชุมชน

โครงการฝึกอบรมเกษตรกร หลักสูตร “การพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านปศุสัตว์ (การผลิตไข่เค็ม)”

ถ่ายทอดองค์ความรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์(การผลิตไข่เค็ม) สู่กลุ่มเกษตรกรบ้านทุ่งเทิง หมู่ 11 ต.โป่ง อ.ด่านซ้าย จ.เลย จำนวน 10 ราย (หมู่บ้านบูรณาการ ปี 2567)

- ไข่เค็มดองเกลือ
- ไข่เค็มดินสอพอง
- ไข่เค็มใบเตย

การผลิตพันธุ์สัตว์สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหน่วยงาน ต่างๆ ที่ขอรับการสนับสนุน

- สนับสนุนพันธุ์สัตว์ปีก ได้แก่ เป็ดไข่พันธุ์บางปะกง และไก่ไข่ รวมทั้งสิ้น 2,255 ตัว แก่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 4 แห่ง, โรงเรียน 2 โรงเรียน, เกษตรกร 75 ราย และสตรีมีครรภ์ 13 ราย

โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

ผลิตพันธุ์ไก่ไข่และเปิดไข่เพื่อสนับสนุนเกษตรกรผู้นำรายใหม่ กิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน 63 ราย
ในพื้นที่ 36 จังหวัด รวม 1,512 ตัว

ไก่ไข่ จำนวน 1,128 ตัว

เปิดไข่ จำนวน 384 ตัว

การผลิตพันธุ์สัตว์ปีกเพื่อสนับสนุนโครงการต่างๆ

งานผลิต พ่อ-แม่พันธุ์ ไก่ไข่

ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ และ ศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทาน

พ่อไรต์

แม่ไรต์

พ่อบาร์

แม่บาร์

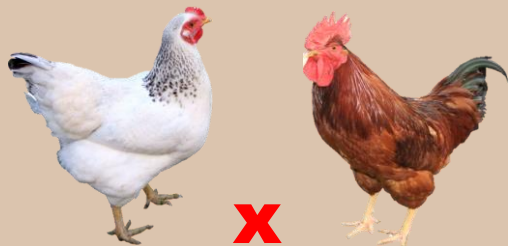
โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านหนองชะลาบ
(ศูนย์ผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์)

งานปศุสัตว์
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอง

ศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์
พระราชทานปากพอง

การปรับปรุงและทดสอบพันธุ์ไก่ไข่ด้านซ้าย

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้ผลผลิตไข่ โดยใช้สายพันธุ์ไก่ไข่จากต่างประเทศมาปรับปรุงพันธุ์ไก่ไข่สายพันธุ์ของกรมปศุสัตว์ ให้มีสมรรถภาพการผลิตไข่สูงขึ้น ได้แก่ ปริมาณผลผลิต ขนาดฟองไข่ ความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม เพื่อการส่งเสริมสู่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ โรงเรียนและเกษตรกรในถิ่นทุรกันดาร

ไก่บาร์สายพันธุ์ไทย

ไก่โรตสายพันธุ์ไทย

ไก่สายพันธุ์บาร์ฝรั่งเศส

ไก่โรตสายพันธุ์ฝรั่งเศส

พื้นที่ดำเนินงานโครงการศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อ.ด่านซ้าย จ.เลย ปี2568

กลุ่มเกษตรกรบ้านห้วยม่วง ม.10 ต.นาดินดำ อ.เมือง จ.เลย

- การปลูกผักปลอดภัย
- กลุ่มแปลงใหญ่ปลูกผักปลอดภัย
- เครื่องข่าย ศพก.
- ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านห้วยม่วง
- เกษตรกรมีความต้องการพัฒนากิจกรรมการเกษตรด้านอื่นๆ เพื่อเป็นรายได้เสริม

นาดินดำ ความสำเร็จจากความ

ได้มีพื้นที่นาดินดำ ความสำเร็จจากความ... (text partially obscured)

พื้นที่ปลูก ความอุดมสมบูรณ์ ณ นาดินดำ

พื้นที่ปลูก ความอุดมสมบูรณ์ ณ นาดินดำ... (text partially obscured)

ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ

ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ... (text partially obscured)

แผนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2568

แหล่งงบประมาณ ปี 2568

กรมปศุสัตว์

งบปกติ 1,297,300 บาท

งบปร. 2,282,603 บาท

1. เลี้ยงสัตว์พ่อ-แม่พันธุ์

1.1 ไก่ไข่ จำนวน 460 ตัว

1.2 เป็ดไข่ จำนวน 220 ตัว

1.3 ไก่พื้นเมือง จำนวน 250 ตัว

1.4 สุกร จำนวน 5 ตัว

2. ผลิตลูกสุกร

ลูกสุกร หย่านม จำนวน 20 ตัว

ส่งเสริมเกษตรกร โรงเรียน หรือหน่วยงาน
ต่างๆ

แผนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2568 (ต่อ)

3. ผลิตลูกสัตว์ปีก อายุ 2 สัปดาห์ (ไก่ไข่/เป็ดไข่/ไก่พื้นเมือง) จำนวน 11,000 ตัว

3.1 ไก่ไข่ จำนวน 8,000 ตัว	ส่งเสริมเกษตรกร 250 ราย และหน่วยงานต่างๆ
3.2 เป็ดไข่ จำนวน 2,000 ตัว	ส่งเสริมเกษตรกร 100 ราย
3.3 ไก่พื้นเมือง จำนวน 1,000 ตัว	ส่งเสริมเกษตรกร 50 ราย

4. ผลิตสัตว์ปีกสาว อายุ 20 สัปดาห์ (ไก่ไข่/เป็ดไข่) จำนวน 1,500 ตัว

4.1 ไก่ไข่ 500 ตัว	ส่งเสริมโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 10 รร.
4.2 ไก่ไข่/เป็ดไข่ 1,000 ตัว	ส่งเสริมแก่โรงเรียน เกษตรกร และหน่วยงานต่างๆ

แผนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2568 (ต่อ)

5. ผลิตพ่อ-แม่พันธุ์ (ไก่ไข่และเปิดไข่) อายุ 20 สัปดาห์ จำนวน 670 ตัว

5.1 ไก่ไข่ จำนวน 500 ตัว

5.2 เปิดไข่ จำนวน 170 ตัว

ศูนย์ผลิตและส่งเสริมสัตว์พระราชทานปากพ่อง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

6. ผลิตสัตว์ปีก คณะเกษตร อายุ 20 สัปดาห์ (ไก่ไข่/เปิดไข่) จำนวน 2,500 ตัว

6.1 ไก่ไข่ จำนวน 1,500 ตัว

6.2 เปิดไข่ จำนวน 1,000 ตัว

โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน กิจกรรม ส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ ประจำปี 2568

แผนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2568 (ต่อ)

7. กิจกรรมส่งเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้เกษตรกรรมยั่งยืนในโรงเรียน

ส่งมอบอาหารสัตว์ให้โรงเรียน จำนวน 5 โรงเรียน

8. การฝึกอบรม

8.1 สร้างกระบวนการรับรู้ เวทีการมีส่วนร่วม 7 กลุ่มๆละ 10 ราย	รวม 70 ราย
8.2 ฝึกอบรมเกษตรกร	รวม 300 ราย
8.3 ฝึกอบรมครูและนักเรียน จำนวน 10 โรงเรียนๆ ละ 20 คน	รวม 200 ราย

แผนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2568 (ต่อ)

9. งานสาริตด้านปศุสัตว์ สัตว์ปีก (ไก่ไข่/เบ็ดไข่)

9.1 ไก่ไข่ จำนวน 65 ตัว

9.2 เบ็ดไข่/เบ็ดเทศ จำนวน 10 ตัว

9.3 แปลงพืชอาหารสัตว์

10. นิเทศติดตามผลการดำเนินงาน

10.1 เกษตรกร จำนวน 400 ราย

10.2 โรงเรียนจำนวน 15 โรงเรียน

11. งานศึกษาวิจัย

การพัฒนาทดสอบพันธุ์ไก่ไข่ลูกผสม จำนวน 400 ตัว

จบการนำเสนอ